

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
УТВЪРДЕНО СЪС ЗАПОВЕД № ЗП-2012/07.11. 2017 г.
НА РЕКТОРА НА НСА „В. ЛЕВСКИ”
ПРОФ. ПЕНЧО ГЕШЕВ, ДОКТОР

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Георги Цотов Георгиев, д.м.н.

Професор към Клиниката по физикална и рехабилитационна медицина, ВМА-МБАЛ, София

ОТНОСНО: Дисертационен труд на Димитър Светославов Николов

НА ТЕМА: "Кинезитерапия при сколиоза след завършване на растежа на гръбначния стълб" представен за присъждане на научна и образователна степен „Доктор” по професионално направление 7.4. – Обществено здраве, по научната специалност „Теория и методика на кинезитерапията” (вкл. МЛФ)

Трудът на Димитър Светославов Николов, представен за присъждане на научната степен „Доктор” съдържа общо 193 страници и е илюстриран с 13 фигури, 46 таблици и 39 графики. Извън съдържанието са представени и две приложения. Приложение 1 (стр. 194) – Functional Rating Index за оценка на загуба на функцията и приложение 2 (стр. 195) в която авторът представя по-важни данни от корелационния анализ в двете изследвани групи (експериментална и контролна). Библиографската справка включва 174 литературни източника, от които на кирилица 59 и 115 на латиница. По-малкия брой български автори се обяснява с иновативността на разработката за българската практика. Цитирани са фундаментални и съвременни публикации, както 50% от източниците са от последните 10 години.

Докторантът е представил и **3 собствени публикации по темата** на дисертационния труд - 2 в съавторство (№ 1 и № 2) на кирилица и една в съавторство (№ 3) на латиница, публикувани в списание: „Спорт и наука” и „Scripta Scientifica Salutis Publicate”.

Съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на НСА „В. Левски” тези публикации са достатъчни за защита на дисертационен труд за ОНС „Доктор”.

В окончателния си вид дисертационната разработка е съобразена с дадените по време на вътрешната защита препоръки.

АВТОРЕФЕРАТЪТ написан от Д. Николов отговаря на общия текст, съобразен е с направените препоръки и е представен в окончателен вариант за отпечатване.

ПО ТЕМАТА:

Сколиозата е общ термин, включващ хетерогенна група от състояния, съчетаващи промени във формата и позицията на гръбначния стълб, гръдния кош и тялото. По-нови схващания сочат, че сколиозата не се ограничава само във фронталната равнина. Тя може да бъде дефинирана и като „тридименсионална торзионна деформация на гръбначния стълб и тялото“. Освен това структурната сколиоза или само сколиозата трябва да се разграничи от функционалната сколиоза. Последната обикновено намалява или напълно изчезва при премахване на причината за появата ѝ (например в легнало положение).

Актуалността и значимостта на представения дисертационен труд е насочена към подобряване качеството на живот на болни със сколиоза след завършване на растежа на гръбначния стълб чрез методите и средствата на кинезитерапията. В този аспект темата на дисертационния труд е добре подбрана и актуална тъй като за първи път се оценява необходимостта от прилагането на кинезитерапевтични програми при този контингент пациенти след приключване на растежа.

ПО СТРУКТУРАТА

Дисертационната разработка е структурирана според изискванията за такъв вид научен труд и включва: Увод – 2 стр.; Литературен обзор – 54 стр.; Цел и задачи – 1 стр.; Материал и методи – 39; Собствени проучвания - 66 стр.; Изводи – 1 стр.; Заключение – 2 стр.; Препоръки – 1 стр.; Приноси – 1 стр.; Библиография – 17 стр.; Приложения – 3 стр.

Съотношението литературен обзор спрямо изводи по темата и собствени проучвания е в обем около 2:3.

Една от таблиците (стр. 94 и 95) съдържа авторски алгоритъм за кинезитерапия в амбулаторни условия. Създаден е и оригинален модел за „Примерен комплекс по кинезитерапия при експерименталната група болни“ (стр. 96 - 103). В него са представени програма със собствена констелация от упражнения.

ЛИТЕРАТУРЕН ОБЗОР

Обзорът е достатъчно обхванат и задълбочен. Представен е на 54 стр., като справката показва много добра информираност, задълбоченост и възможност на дисертантът за добро

ориентиране по проблема, дискутиран в родната и чужда медицинска литература. Разглеждат се анатомо-функционални особености на аксиалната скелетна система, етиологията на сколиозата, класификацията и т.н. Кинезитерапията е определена като съвременен метод за подобряване качеството на живот при изследвания контингент от болни.

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ

Целта на дисертационния труд е ясно и добре формулирана: „Проучване, внедряване и разработване на ефекта от приложението на специализирана кинезитерапевтична методика при сколиоза след завършване на растежа на гръбначния стълб“. От нея произлизат и петте задачи, които Димитър Николов си поставя. Те са ориентирани към изследване и анализиране ефекта на кинезитерапевтичните мероприятия при пациентите със сколиоза след завършване на растежа на гръбначния стълб и създаване програми и модел за редовна физическа активност.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИКА

Контингентът и методите са правилно подбрани, добре структурирани и подробно аргументирани. Обектът, единиците и признаци за наблюдението са описани подробно. Болни със сколиоза след завършване растежа на гръбначния стълб са лекувани във ВМА-София, Клиника по физикална и рехабилитационна от 2013 до 2016 г. Данните са представени в табличен вид (табл. 3 и 4).

Единиците на наблюдение са извършени по следните признаци: социално-демографски характеристики (пол, възраст, местожителство и др.) и признаци определящи здравното състояние.

Правилно са описани **критериите за участие на болните** в проучването, като са разделени на две групи. В изследването са включени (**критерии за включване**) болни със **сколиоза до 25°** след завършване на растежа на костните структури и мускулно-скелетна болка в областта на гръбначния стълб на възраст от 23 до 59 г.

Използваните диагностични методи за оценка и проследяване състоянието на изследваните болни са описани детайлно (62-73 стр.). В рамките на изследването са използвани: метод на клинично наблюдение, антропометрични и функционални методи (динамични и статични), рентгенография (по преценка) и др.

Статистическите методи (стр. 73-74) са коректно подбрани. Резултатите и анализите към тях са детайлно изложени и онагледени в графичен и табличен вид. Те включват: описателни методи и методи за оценка (вариационен и честотен анализ на качествени променливи), корелационен и регресионен анализ. Използваното критично ниво на значимост е α

= 0.05. За обработка на данните от проучването, свързано с дисертационната работа, е използвана версията на SPSS – SPSS for Windows 13.0.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Анализът на резултатите следва поставените задачи. Резултатите са онагледени графично и са търсени разнообразни връзки и зависимости между тях, което доказва аналитично мислене на докторанта. Обсъждането синтезира получените резултати и обективно ги съпоставя с публикуваните в света научни трудове. Доказва се, че разработените специализирани кинезитерапевтични програми, водят до по-добро оптимално функционално възстановяване на пациентите и подобряване качеството на живот в експерименталната група. С основание са направени 6 извода, с които съм напълно съгласен.

Като най-значимо определям практическото приложение на разработката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Димитър Николов е добре структуриран, написан е на добър литературен език и е посветен на сериозен проблем с несъмнено значение. Дисертантът умело обобщава тематиката, пречупва я през призмата на българския опит и ни представя един завършен в структурата си дисертационен труд съобразен с всички съвременни изисквания. Изводите и приносите са обосновани и формулирани правилно.

Имайки предвид гореизложеното си позволявам да препоръчам на уважаемото научно жури да даде своя положителен вот за дисертационния труд на Димитър Светославов Николов за придобиване на научната степен “доктор”.

София, 2.11.2017 г.

.....
/проф. Г.Георгиев, д.м.н./